

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

El que posseeix grans capitals no els té per a disposar d'ells segons el seu caprici, per a satisfer els seus desigs i entregar-se a corruptors platxeris. Exerceix un ofici social, es l'orgue que ha de fer circular proporcionalment per a tots els membres del cos social, els productes de l'acumulació que posseeix; com aquells orgues del cos humà que contenen o produeixen els elements necessaris a la vida, no els serveixen per a ells, sino que els distribueixen per tots els membres del cos, i la salut precisament consisteix en la equilibrada distribució; de manera que si l'orgue productor els retingués per a aprofitar-se'n ell sol, si els tingués estancats, esdevindria l'enfermetat del mateix i després la mort del cos.

DR. TORRAS I BAGES

(L'Esperit en el problema del treball).

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La nota forta de la setmana l'ha constituït el discurs d'en Cambó, en el segon torn de la totalitat del projecte de transports presentat pel Ministre de Foment. Realment, fou aquell discurs una obra mestra, una de les millors peces parlamentaries, segons en Villanueva. Fent veure i sentir a tots la necessitat de resoldre el ja gravíssim problema ferroviari espanyol, fins a l'extrem d'afirmar que constituïria una deshonra per les actuals Corts el disoldre's sense arribar-hi, va demostrar, amb abundancia de dades, com el projecte del Ministre de Foment no resolvia el problema, o en tot cas el resolvia amb pèrdua de molts milions per part de l'Hisenda de l'Estat. Cal dir que en Cierva va defensar-se aferrissadament; però no va poder desfer l'argumentació sòlida, tècnica i documentada del *leader* regionalista.

Davant d'això, ¿quina sort espera al projecte del Ministre de Foment? En general, es fan mals auguris respecte del mateix. I això seria una llàstima, ja que podria modificar-se el projecte, acceptant esmenes essencials, cercant fórmules noves, etc.; i així, anar directament a la solució d'un problema tant greu i urgent com aquest. Però la passió política impedirà, segurament, aquest camí, doncs sembla ja avui que el Ministre de Foment ha situat l'assumpte en el terreny polític i d'amor propi.

En aquest moment en que escrivim, s'espera amb impaciència el discurs d'en Maura, que es diu serà també d'oposició al projecte. Si realment succeeix així, el Govern es trobarà en un mal pas, ja que una sola vegada que li ha convingut tenir una majoria de veritat va alçar-la gràcies a l'apoi de regionalistes i maurins.

A Barcelona no passa la *razzia* d'atemptats. El culminant de la setmana ha sigut contra l'Alcalde de la Ciutat, el Sr. Martínez Domingo. Aquest home tot bonhomia i correcció, tant amic dels de dalt com dels d'abaix. La Ciutat es sentí ferida en ell, i l'Ajuntament es traslladà al domicili del seu President per a testimoniar-li el dolor de Barcelona.

Un enginyer i dos sindicalistes ben coneguts han sigut les altres víctimes fins el present moment. ¡Deu s'apiadi de nostra ciutat!

Els llogaters de cases han renovat la seva campanya per la baixa dels lloguers a base d'una nova regulació del contracte d'arrendament.

Al Marroc anem avençant en l'ocupació de noves posicions, si bé els indígenes hostilitzen sempre a les nostres tropes, produint constantment noves baixes.

ESPANYA ENFORA

La qüestió de l'Alta Silesia segueix sense solució, la manca d'harmonia entre els aliats en el que fa referència a la mateixa, fa que la solució no's trobi.

En canvi, el conflicte entre grecs i turcs sembla haver entrat per millors camins. Els primers preparaven una ofensiva seriosa contra els turcs; però la cosa s'ha retardat gràcies a l'actitud dels aliats que es preocupen ara de la qüestió. França i Anglaterra així ho han notificat oficialment als grecs. Itàlia s'ha associat en aquesta actitud intervencionista, mitjançant declaració terminants del Comte Sforza. A hores d'ara, el conflicte entra en una novíssima fase molt interessant, les conseqüències del qual son difícils de preveure, donades les complicacions que d'això podrien esdevenir-se per tot aquell formiguer de l'Orient.

El gravíssim problema d'Irlanda cada dia es presenta més difícil i fosc. Els irlandesos han declarat el boicot als productes de la indústria anglesa, perjudicant a aquesta en molts milions anuals. En canvi la metròpoli diu que va organitzar una acció militar ample i decisiva contra els *sin-feiners*. Ni uns ni altres semblen gens disposats a entrar per vies de conciliació. I això que uns i altres deuen sentir-ne prou la necessitat, després de tant temps de pau aparent i guerra efectiva!

Tampoc la vaga de minaires anglesos va per millor camí. Han sigut refusades pels obrers i per gran majoria de vots dels mateixos, les propostions fetes pels patrons apoiats pel Govern. I això complica novament la qüestió, la solució de la qual no's troba, ara per ara, en lloc. Faria esgarriar una estadística del munt de milions que aquesta vaga a fet perdre a Anglaterra i al mon sencer! Lloyd George va, en la mateixa, de caiguda en caiguda.

Les relacions d'Alemanya amb els aliats segueixen per molt bon camí, en aquell punt dolç en que les va posar l'actitud de transigència del govern Wirth. ¡Ja era hora!

Més que això potser preocupen a França la reconstitució relativament ràpida de la seva enemiga del centre d'Europa i el moviment de simpatia que per part de totes les nacions del Centre es nota cap a Alemanya. Es indubtable que aquesta és encara molt forta, i que la seva densitat a que ha arribat li reserven dies de prosperitat i grandesa. I aquesta és la preocupació de les nacions, enemigues que voldrien conciliar aquest creixement amb unes garanties de pau i d'ordre impossibles de trobar per ara.

La cautela social i el pragmatisme

L'article «Els llençadors d'anatemes», amb que honorava l'últim número de CATALUNYA SOCIAL En Minguijón, una de les firmes més prestigioses dintre el camp de la acció doctrinal periodística en terres ibèriques, contenia un plany i una advertència. Es planyia, En Minguijón, del gest de fiscalització ritualista i esquifida de visió amb que un sector del pensament social sol acollir determinades proposicions de reforma, de sentit democràtic, que —diu ell—son admeses sense recel i defensades amb entusiasme pels catòlics en tots els pobles cultes. Advertia el perill de l'atracció que sobre l'esperit exerceixen les brillants síntesis, deturant-lo de baixar a conseqüències concretes en el treball d'aplicació dels principis socials cristians.

CATALUNYA SOCIAL no vol pas entrar a judicar el fet, i menys les intencions, del regateix que alguns poden haver exercit en tractar-se de judicar moviments i projectes de reforma ordenades a millorar la condició dels humils. Respecta les intencions de tothom, i cerca d'arribar a conclusions objectives. Creu, però, que no deixa de tenir la seva eficàcia una acció fiscalitzadora doctrinal, exercida dintre els seus naturals termes, amb desig de veritat i guardant els canons de la caritat germanívola.

CATALUNYA SOCIAL tampoc vol mantenir-se en l'especulació ociosa dels grans principis, en la plàcida contemplació eixorca de les altes síntesis.

Però ens sembla innegable que al costat del plany i de l'advertència del senyor Minguijón, esperit atraient més encara per la seva generositat que per la seva gran cultura, hi cap doble cautela. Cautela contra la força d'absorció de les corrents ultra-democràtiques del pensament no cristià. Cautela contra el pseudo-empirisme pragmàtic que descurada la visió i el control dels grans principis, quan no arriba fins a expressament menysprear-los.

Per això CATALUNYA SOCIAL, sense llençar anatemes contra cap catòlic, no abdica mai del seu criteri, fonamentat en bones autoritats i en les lliçons de l'experiència quan es tracta de judicar determinades propostes de reforma, que no li semblin viables. Potser es

parla massa de *societat nova*, CATALUNYA SOCIAL, sense sentir-se gens retrògada, ni reaccionària, no hi creu massa en l'adveniment de la *societat nova*. Creu, no més, en una modificació que porti novetats accidentals. Essencialment la societat nova, entenent que serà la societat perenne, tant vella com les lleis divines, del marc de les quals mai l'humana societat no podrà eixir-se.

I en ordre a les novetats accidentals, creu que cal frenar prematurs entusiasmes. Succeeix tot sovint que en el camp de les reformes socials el mateix bon desig fa sentir massa fort la influència de la moda. Un escriptor, a voltes més agut i enginyós que no pas ponderat i sòlid, llença una fórmula. La fórmula sembla de moment perentòria i definitiva, contra els mals actuals i contra els remeis disolvents de les sectes. La fórmula fa fortuna; esdevé fórmula de moda: amb ella es curarà tot. Però el temps passa; i l'experiència va provant que la seva eficàcia, per tothom indiscutida, era no més un desig bó, però no exent d'utopisme. *Contracte-societat... participació en els beneficis... cooperativisme de la producció... ara accionariat obrer... supressió del salari... etz.* Veus aquí, per mostra, una sèrie de fórmules, que van, una darrera l'altra (en concepte de remei eficaç), de cara al descrèdit; sense que del engrescament que en el seu temps havien produït en resti, al cap d'alguns anys, més que el contingut essencial, l'anhel d'una humana, justa i equitativa associació del capital amb el treball en la producció econòmica.

Doncs, bé; sense mantenir-nos tancats en les altes síntesis, si no perdessim tant sovint la visió d'elles, emportats per la corrent marejadora dels fets de cada dia, no hi arribariem a certs engrescaments, que sols es desvaneixen a colps de desengany, i deixen llavors en l'esperit atonia i depressió fondes. L'acció no fora tant brillant, els programes perderien en força suggestiva. Però fora més fructuosa i de resultats més permanents. I les organitzacions, un cop muntades, funcionarien, sense grinyolaments ni trencadisses.

J. M. Ll.

L'alcalde, ferit

Simbol cruent de la ciutat flagellada, el Primer Magistrat ha caigut, per la mà d'uns assassins, al mig del dia, en carrers centrícs plens de gent, ben aprop del palau municipal. La sang associa l'alcalde, d'una manera corpòria, a la sort de centenars dels seus ciutadans. Ni el privilegi ha tingut el senyor Martínez Domingo de que fossin agafats els seus agressors: han fugit, obrint-se pas, la star als dits, igual que als atemptats on cauen patrons, obrers, encarregats o tècnics.

La nit anterior, una descàrrega contra dos periodistes n'havia fet caure un de mort. La nit següent, tres homes han estat trobats estesos pels carrers de Barcelona (1). Fa cinc dies de la emboscada contra el patró aprestador, D. Víctor Jové, que ferí a n'aquest, i a un enginyer, i matà al senyor Fernández, encarregat de sa fàbrica, a les poques hores de resultes de les ferides. Un tranzeunt en sortí ferit, igualment. Altre passant, també, a l'agressió contra l'alcalde. Oh, Barcelona! be t'escauria el títol d'escorxador de carn humana!

La professió d'escorxador d'homes, avui dia ocupa, pel que's pot deduir, alguns centenars d'individus. Els assassins, que es parteixen la feina, sota una o altra divisa, bé han de justificar el jornal que cobren.

Aquest és el nou ofici surgit de l'actuació sindicalista. A una Pastoral recent dels bisbes de Lombardia es deia que el socialisme havia engendrat una classe social nova: la dels *organitzadors*: la legió innúmera de gent que viu per a *organitzar* el treball dels altres. A les terres hispàniques, oi més, hi ha la classe social dels *executors* de la justícia sindical.

Es debades que es vulgui fer creure que el terrorisme és una cosa, i altre cosa els sindicats. Ben pública, i a l'abast de qui s'en vulgui enterar és la enorme documentació que en llibres, diaris, fascicles i fulles prova fins a la sacietat, demostra fins a l'abrumado-

(1) Escrit el present article ens assabentem els diaris, que es tracta de tres militants de l'Unic, un d'ells el famós Eivell Boal, anarquista solemne, organitzador del sindicalisme a tota Espanya, i secretari de la Confederació Nacional del Treball. Una vegada més declarem que una mort així no representa cap sanció de justícia, per culpable i reu de l'última pena que aquest individu i els altres seus companys haguessin estat. Es, al contrari, una aberració de la justícia: és fer un tort a la Justícia pública robant-li la seva condició més preciosa i essencial: la restauració pública de l'imperi de la Llei. Però molta gent, obeccada, pervertit que té guarir el mal el multipliquen, compliquen i agraven el sentit del bé i del mal, no ho vol veure, i continuen celebrant les repressals, les quals, lluny de ven terriblement.

ra evidència la identitat entre l'anarquisme i el sindicalisme. Els antics fabricants de bombes en grupus isolats troven en el moviment obrer, inspirat, propagat, i dirigit per ells, *ancho cauce* per a desfogar els odis i la rabia universal que els recrema.

Barcelona és víctima d'una vasta conspiració anarquista, i certament cap plà ni previa amenaça, cap complot exprés contra la persona de l'alcalde calia, car pel sol fet d'ostentar autoritat ja era aquest una provocació viventa als enemics de l'ordre humà. Però no és per etzar ni en virtut de les clàssiques folletineries de la enveja estrangera, l'or bolxevic o la gelosia comercial, que es desencadenen sobre nostra ciutat adolorida els llamps d'un odi misteriós. Les causes son tant naturals com visibles.

La conspiració és universal: la revolució anarquista, fons i nucli de tots els moviments obrers, compren tots els països. No és que surti d'un centre director (acabo de dir que no crec en l'or de Rússia: d'altra banda, el mal és força més vell que el bolxevisme), sinó que una mateixa rebeldia radical dels homes movilitza les distintes multituds segons les diferències psicològiques nacionals i ètniques.

Barcelona, nucli radial de Catalunya i de la Espanya obrera, és la més meridional de les grans metròpolis, la més gran i més viva de les ciutats meridionals. El sol escalfa més les coses i les fa més visibles. En lloc del món com aquí la revolució treu al sol el cinisme de ses formes i el brutal descar de ses intencions. Aquí és el punt geogràfic de màxima intensitat revolucionària. Però cal observar que el fet d'estar situats en la localització del mal insuperable, ens posa al costat d'una immediata possibilitat de bé.

Aquest bé consisteix en la major claror per a coneixer el mal. I el mal, quan és conegut, és quan comença a ésser dominat una mica. Quan Barcelona conegui la naturalesa del mal que la rosegua, iniciarà el seu guariment, i ensems, davant dels altres països, l'ensenyança del camí de la salut.

Però ai, aquest pas endavant, Barcelona no el dona. I no el dona per culpa seva. És cert que el problema polític, la monstruositat de l'ésser governada per un poder llunyà, engelosit i adversari, explica molta part de la fallida, però no la disculpa totalment. No defugim, no, la responsabilitat: al contrari, serveixi'ns d'esperò.

L'astorament, l'inhibició, una indignació vana i superficial, aquest és el moment sentimental del públic barceloní davant del fla-

gell implacable. La confiança en repressions ajurídiques i en repressàlies amorals, caracteritza aquesta depravació sentimental de la gent nostra, reblaniment prou palesat pels enderrocs de consciència, tan esfereïdors com ho és el pacte amb els jugadors, i el que cobrin i pidolin sense rubor diners del joc la quasi totalitat de les corporacions benèfiques i moltes de piadoses, de Barcelona. Tot això i altres coses prou sabudes, comproven que el dolor no és ni sincer ni pregon ni eficaç, car no és prou fort per fer esmenar conductes.

La lliure escapada dels criminals, final in-

variable dels assassinats «socials», és un fet simptomàtic, i en l'atemptat d'ahir contra la persona que encarna la magestat ciutadana, és encara d'una eloqüència més amarga. La pór, pesa més que la ira. Quan sigui al revés: quan la ira, esclat de les forces espirituals vulnerables, salti en clams d'alarma que eixordin la pór, al petar del primer tret de star s'ompliran els carrers de crits de isometent! que precedeixin els agressors i els ultrapassin en llur fugida i els barrin el pas tot a l'entorn.

R. RUCABADO.

Un espectacle grotesc

Els pobres russos no mengen pas quan volen, sinó quan poden. Es veu que el comunisme que havia de fer la felicitat a tots els homes, ha fet dissortat el poble de Rússia. No sabem que pensaran els nostres comunistes del fracàs del règim sovieta. En començar a escampar-se per tot el món aquestes doctrines antinaturals, podien el seus partidaris defensar-les amb entusiasme, però ara que sabem positivament que en comptes de portar la prosperitat i la grandesa al poble rus, l'han fet el més dissortat dels pobles, no comprenem com encara s'atreveixen a cantar les excel·lències del comunisme. A Rússia la gent es mor de fam. No mengen sinó els privilegiats. El poble és sotmés al més gran dels esclavatges.

Voleu una prova de la misèria del poble rus! Fa uns quants dies arribà a Riga un vaixell holandès amb carregament d'arengades i el poble esperà la seva arribada amb un gran entusiasme. Al port hi havia un representant del govern, soldats i bandes. Ja veieu quina alegria perquè arribaren unes quantes caixes d'arengades!... Voleu una demostració més gran de la misèria al poble rus! Creieu que si el poble no patís fam, esperaria amb tant d'entusiasme l'arribada de una menja tan vulgar!

I per això s'ha fet una persecució tan afeïssada? I per a donar aquest espectacle, s'ha fet una revolució que ha pertorbat la vida econòmica de tots els pobles? No valia la pena de cometre tans crims i d'exercir una tirania tan odiosa, per a portar al poble famolenc a esperar l'arribada d'un carregament d'arengades.

Ja ho veieu, obrers, les conseqüències del comunisme. Es just i noble lluitar per aconseguir un millorament social, però és ridícul esforçar-se en fer triomfar unes doctrines que son la ruïna del poble i la mort de les llibertats populars.

Els que sabem que cosa és el comunisme ja esperavem aquest sorollós fracàs, però calia que obrissin els ulls els que havien estat enganyats pels que actuaven a sou dels arruinadors de Rússia.

El fet que comentem és grotesc i tràgic. Si per un carregament d'arengades hi havien bandes, calculeu si arriba a ésser un carregament de lluç. Haurien posat domassos als balcons i les tropes roges s'haurien abillat amb els trajos més llampants. Això fa riure i fa plorar.

Que serveixi d'exemple als nostres obrers, aquest espectacle tristíssim que acaba de donar el poble rus. El comunisme és la mort, la ruïna, la desolació dels pobles.

J. C.

La protectora dels infants

La petita Maria és la més estimada de les asilades. Tothom parla d'ella. És tan bona que les seves companyes d'asil, se l'estimen fonament. Quan camina saltirona com un ocell i té els ulls tan clars i us mira amb tanta dolcesa, que la voldria tenir sempre al vostre costat. És l'alegria de la casa. És un raig de sol que ompla de llum l'ànima trista de les pobres orfanetes. En el cel enfosqueït de les asilades ella hi brilla com una petita estrella. De vegades damunt de l'esperit de les orfes hi plana una gran tristot, una fonda melangia, un enyorament de coses que son llunyes i que mai assoliran, i ella fa vibrar en els aires la seva rialla harmoniosa com un cant, i s'alegren tots els cors i somriuen tots els llavis.

Quina pena que fan pobres orfes! Tenen el posat seriós i l'esguard trist, perquè mai les ha besades els llavis dolços d'una mare. No les heu vist passar pels carrers, arreglades, caminant concirosament, com si portessin damunt de les espatlles els pecats dels seus pares. Us miren amb uns ulls plens de tristesa, que us envaeix l'esperit una pietat molt fonda. Recordeu els vostres germanets, o bé els vostres fills, i els veieu amb els ulls brillants, les galtes roges, jugant alegrement sota l'ull vigilant de la mare. I sentiú xiscles d'infants, remor de besos, que us fan encara més trist el pas silenciós de les orfes. La ciutat és divertit, els homes son dominats per folles passions, i els asils es van omplint de fruits de pecat.

La petita Maria, té una amiga, a la qual li confia les seves penes. Escolta, Roser, li va dir un dia, encara que jo sigui de mena alegre, tinc com vosaltres el cor trist. Avui des de la finestra de la nostra cambra, he vist la nostra veïna, aquella nena tant gentil que de vegades ens dona lleminadures. Estava al balcó cullint clavells i ha sortit la seva mare i l'ha abraçada fortament i li ha omplert les galtes de petons. Quina gelosia he sentit! A mi mai ningú m'ha besat.

—Perquè nosaltres no tenim pares com les demés nenes?

—Jo tampoc ho sabia, però ara ja ho sé. Ho vaig preguntar a la mare Teresa de Jesús. Com que és tan bona i ens estima tant m'ho va explicar tot. Diu que totes les nits de lluna plena, quan tothom reposa, davallen

els àngels del cel amb unes cistelles curulles d'infants i els van deixant a les cases. Però de vegades, son tan plenes les cistelles, que cau algun infant a la terra, i com que els àngels no se'n adonen, resten abandonats al mig d'un camí. Totes les nits de lluna plena surten dels convents les monges i segueixen tots els camins recullint els infants abandonats. Ja ho veus si no hagués estat per les monges, que son les nostres mares, potser hauriem estat devorades pels llops o be ens hauria recollit algun roda camins per fer nos captar de poble en poble.

—Quina llàstima, haver caigut de la cistella, oi Maria?

—Y quina sort haver estat recollides per unes dones tan santes. Han deixat els pares i els germans per amor nostre. Quina generositat mes gran, oi Roser? Abandonar la casa dels pares, els goigs del mon, per convertir-se en mare dels qui no tenim ningú al mon que ens estimi. Les monges son molt bones, però jo voldria una mare per mi sola.

—Jo m'hi trobo molt bé en aquesta casa.

—Jo també, però m'agradaria viure com la nostra veïna. Si jo tingués pares, diria que m'ensenyessin de fer forces coses, per a guanyar molts diners.

—Y que en faries dels diners?

—Compraria joguines per a vosaltres i us faria ben felices. Després faria dir moltes misses per a que els àngels no deixessin cap mes infants de les cistelles.

Una senyora que visitava l'asil, cospà la conversa de les dues petites orfes, i senti un gran desig de parlar amb la Maria. La mare que l'acompanyava la cridà i la senyora li va dir: He sentit que t'agradaria tenir una mare per tu sola. Jo no tinc cap infant, vols venir a casa i seràs la meua filla? La petita Maria, se li llençà als braços i l'abraçà fortament.

Aviat corregué la nova per tot l'asil. Les asilades mes intimes, ploraven. Quan la petita Maria abandonà la santa casa, hi hagué una gran consternació. No sabien acostumar-se a la seva absència. Enyoraven el seu riure i la seva alegria encomanadissa.

A la petita Maria se li obriren les portes de la felicitat. Era tan bona que la seva protectora l'estimava com si fos una filla. Fou portada al millor col·legi de la ciutat. Molts diumenges anava a fer una visita a les companyes. Oh! quina alegria quan la veien entrar, carregada de lleminadures!... Li massagaven el vestit, li passaven les mans per les trenes perfumades, l'abraçaven, la besaven... Era una bogeria. La petita Maria somreia

agraïda i es deixava abraçar amb un gran enterniment. Quan se'n anava tornava de nou a regnar la tristesa. Semblava que s'hagués post el sol de la felicitat.

Els anys passaven i la petita Maria esdevingué dona. Aquella flor que tot just brotonava s'esbatanà com una rosa de cent fulles. Els admiradors volaren a l'entorn de les seves gràcies. La seva protectora morí i ella fou hereva de la seva fortuna. Quan es trobà altra vegada sola al món, orfa d'amor, com quan era petita, no pensà en altra cosa que en afavorir els infants abandonats. La seva fortuna serví per a aixugar llàgrimes. Els amics l'anomenaren la protectora dels infants. Penseu amb els nens abandonats, deia a les seves amigues. Vosaltres podeu fer molt per endolcir les seves penes. Recordeu-vos dels pobres que no tenen pares, ni amics i no saben que cosa es amor. Incorporeu-los a la societat, i feu que es guanyin noblement la vida i que estimin, car la vida sense amor, es com un dia sense sol, com una nit sense estrelles. Mireu que no hi ha res tan trist que veure un infant amb el cor adolorit. Donem-los-hi, doncs, una mica de consol, una mica

d'alegria. Un jove molt distingit, enamorat de les seves gràcies i de les seves virtuts, la demanà per esposa.

Aquest amor contribuï a exaltar mes la seva caritat. Se sentia mes espiritual i mes humana. La seva ànima no ambicionava altra cosa que fer bé.

L'amor, deia, purifica l'esperit. Tots els sacrificis, tots el heroïsmes, son obra del amor.

Arribà el dia de les noces. Tots els amics acudiren a testimoniar-li el seu afecte. A l'entrar al temple veié la mare Teresa de Jesús, amb el rostre solcat d'arrugues i els ulls plens de llàgrimes. La saludà amb un somris i en arribar a l'altar senti en les galtes la fredor d'una llàgrima.

Feu un llarg viatge i el seu esperit s'enriquí amb la contemplació de coses noves.

Deu feu la mercé als joves esposos, de donar-lo-s-hi un fill. La Maria el besava apassionadament, bojament, i recordant la seva infantesa i la fredor de l'asil, exclamava: Gràcies, Deu meu, que no has volgut que aquest infant caigués com jo de la cistella...

CIVERA.

La propera Setmana Social de França, XIII sessió. Tolosa, 25 a 31 Juliol de 1921

Les Setmanes Socials segueixen a França el seu curs ascendent, metòdic. Van reunint-se cada any, amb entusiasme creixent, i amb una gran oportunitat en els temes, que sempre son nous i amb equació perfecta amb els moviments de la realitat.

La senzilla enumeració dels temes de la propera reunió a Tolosa, demostra el que afirmem. Heu's aquí alguns:

La crisi de la probitat pública i el desordre econòmic, per Mr. Dutroït.

Ensenyaments de l'Església sobre l'ús de les riqueses, P. Dubruel, S. J.

L'Església i la justícia en les relacions econòmiques. El just preu, Mr. Covallera.

L'acció de les forces regionals contra el desordre econòmic. — Especulació il·lícita. —

Maniobres de Borsa i l'agiotatge. Mr. Gounot.

El títol al portador i els abusos que porta, Mr. Cretivost.

Pràctiques contraries a la justícia en la constitució i funcionament de les societats anònimes, Mr. Piot.

El joc de les causes morals en l'evolució de la crisi econòmica actual, Mr. Lerolle.

L'acció dels consumidors organitzats contra l'abús econòmic, Mr. Deslandres.

La crisi dels canvis, Max Turmann.

El nou règim francès de ferrocarrils i les experiències socials que s'en deriven, Monsieur Boissard.

I d'altres de tant interessants i d'una tant vibrant actualitat com aquests.

Veritablement els rapports de les Setmanes Socials de França constitueixen una petita enciclopèdia de ciència social. El darrer de Caen es aiximateix fort i selecte. No res menys cap esperar de la propera de Tolosa, amb conferenciants competents i temes altament suggestius.

El sindicalisme cristià belga

L'ESTAT ACTUAL

«Nosaltres, solament nosaltres, tenim un pla d'organització social que pot veritablement assegurar una vida millor a la societat. Els socialistes no compten mes que amb grans mots; han passat consecutivament del comunisme al col·lectivisme; i després han demanat la nacionalització, i de seguida la socialització. ¿En que quedem?» pregunta Mr. René Debruyne en el «Rapport General sur le mouvement syndical chrétien en Belgique».

En canvi, i enfront d'això, d'aquesta manca de seguretat en la ideologia dels socialistes, el camí dels sindicats catòlics belgues es un camí lluminós, clar i dreturer en el que poden fixar-se l'objecte i els principis amb una precisió matemàtica.

I com el poble necessita les coses clares i els ideals es perseguir ben concretats en la realitat, d'aquí en deriva un creixement formidable, extraordinari, dels sindicats cristians a Bèlgica.

El següent estat, el més recentment format, dona idea de l'actual estat d'aquesta força sindical:

Empleats, Empleades i Viatjants...	8,110
Central dels obrers de Construcció...	6,267
Federació d'obriers diamanters...	870
Federació dels obrers dels Doks...	3,137
Central d'indústries diverses...	10,461
Federació dels treballadors del bosc...	7,995
Empleats d'Esglesia...	758
Federació de sastres i sastreses...	2,363
Central de jardineros i agricultors...	2,330
Federació N. de metalúrgics...	8,560
Central de miners...	8,664
Mestres...	6,000
Federació de treballadors del Llibre i del Paper...	2,233
Federació de pintors...	479
Federació de constructors de vaixells.	
Obrers del calçat i del cuir...	2,850
Personal ferroviari, correus, telègrafs	

telèfons i serveis públics...	17,315
Treballadors de la pedra, ciment i ceràmica...	5,107
Central de treballadors del tabac...	2,929
Federació de transports...	2,327
Central de l'art textil...	28,441
Guardes del camp...	1,495
Central cristiana d'alimentació...	4,924
Sindicat d'emigrants...	7,936
Federació de guanteros...	1,310
Central de puntaires...	4,566
Central de l'agulla...	3,567
Obrers del municipi...	1,248
Central de sentadores i repassadores de roba...	1,523
Professors d'ensenyament professional i altres petites Federacions.	532

En conjunt, arriba a 156,631 obrers sindicats.

Està clar que aquest nombre és escàs davant els 700,000 membres que el socialista Vandervelde atribueix (en un article de «The Times») als sindicats de resistència. Però, aquests 700,000 no passen del paper, ja que com diu el P. Rutten «si aquest creixement continua durant uns quans mesos, les estadístiques socialistes aviat comptaran més obrers sindicats que obrers sindicables hi ha a Bèlgica».

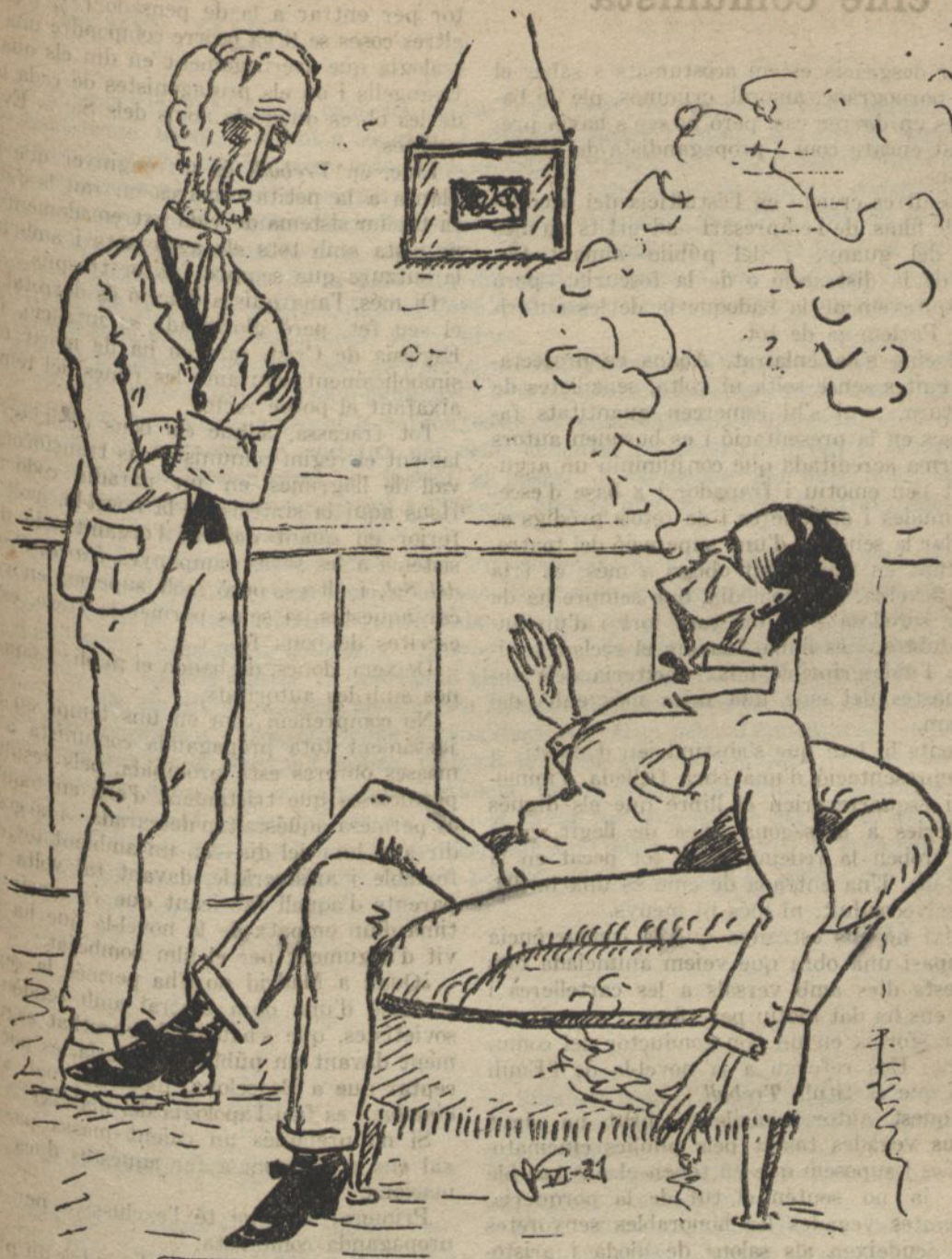
Però ¿qué significa aquesta força exclusiva del membre al davant de la força intensa d'una idealitat i d'una actuació constructiva com la que en el sur hi porta el sindicalisme catòlic?

El socialisme no fa sino tasca de negoci. I quan ha d'afirmar passa del comunisme al col·lectivisme, en la nacionalització, etc. No està ben segü de la seva posició.

Es veritat que la lluita és dura. Entre qui nega i qui afirma, la facilitat és del primer. Però l'eficàcia és del segon.

Per això, davant la marxa ascendent, sense reculada, de l'organització sindical cristiana belga, cal repetir les paraules de Monsieur Debruyne, un dels seus principals lluitadors «sí, la lluita és forta, però la victòria és certa».

ELS BENEFICIS DEL JOC

—El meu amo jugava, ho va perdre tot; la casa feu fallida; els dependents, al carrer. Jo, la dona, cinc fills i l'àvia a la miseria.

—No s'apuri, home. No diu que la casa caigué pel joc? Doncs miri: problema resolt. Vostè i sa muller a buscar la sopa al Protector dels desamparats, l'àvia a l'Asil dels vells i els nens a la Casa dels infants pobres. ¡Son els llocs on son ara els diners del seu amo!

El cine comunista

Per desgràcia estem acostumats a saber el cine pornogràfic, amoral, criminós, plé de banies en darrer cas, però no sen's havia presentat encara com a propagandista del comunisme.

Nosaltres creiem en l'estultícia del productor de films, de l'empresari—advertits no més que del guany,—i del públic—aimant tan sols de la distracció o de la foscuria;—però insospitavem de la badoqueria de les autoritats. Parlem-ne de tot.

El cine s'ha enlairat. Abans es projectaven cintes sense solta ni volta, senzilletes de montura, avui s'hi esmercen quantitats fabuloses en la presentació i es busquen autors de firma acreditada que conjuminin un argument ben emotiu i frapador i a base d'escenes mudes i cridaneres i de retols pròdigs es vol dar la sensació d'una superació del teatre. De tant en tant l'èxit obliga a més: es tria una novel·la, una comèdia, que sempre ha de ésser sorollosa i de un gust fort i d'un autor dubtós, i es filma. Llavors el reclam arriba a l'indescriptible i la beneiteria dels entusiastes del cine una mica més enllà del reclam.

Gents hi han que s'abstindrien d'assistir a la representació d'una obra titllada d'immoral i esquarterarien el llibre que els digués grolieres a la segona línia de llegir, però que troben la redempció de tot pecat en la pantalla. Una entrada de cine és una butlla, un salvoconduit, ni més ni menys.

Així no ens estranya que la concurrència s'empasi una obra que veiem anunciada tots aquests dies amb versals a les cartelleres i que ens ha dat motiu per afirmar que el cine es transforma en un bon conductor del comunisme. Ens referim a la novel·la de l'Emili Zola que es titula *Treball*.

Aquest autor truculent i brut ha sigut prou vegades tastat pels públics cinematogràfics i suposem que en tenen el nas tan plé que ja no senten el tuf de la porqueria. ¿Quantes vegades les honorables senyoretes que acudeixen als salons de moda i aristocràtics—en un dels més anomenats s'hi projecta ara la pel·lícula de que parlem—no han mostrat llur simpatia pel triomf de l'amor lliure, que es la cosa més honesta de que l'autor fa l'apologia? Elles que quan troben la seva mitja taronga no n'arriben a tenir prou per afermar-la ni amb el funcionari civil i la vicaria. Mes el que diem: *és el cine*.

Però En Zola es sentí alguna volta tras-

cendental i volgué passar la ratlla de descriptor per entrar a la de pensador(?), i entre altres coses se li va ocorre compondre una tetralogia que sacrilegament en diu els quatre Evangelis i on els protagonistes de cada una de les obres duen els noms dels Sants Evangelistes.

Lluc, en *Treball*, és un enginyer que implanta a la petita comarca on rau la fàbrica tot un sistema de vida extremadament comunista amb tots els agravants i amb tota la sutzura que sempre l'autor traspua.

Oi més, l'anarquista d'acció és derrotat en el seu fet, però glorificada sa intenció, i la Església de Crist, que no ha de morir mai, simbòlicament, cau amb les runes del temple aixafant el pobre rector.

Tot fracassa, adhuc els bons desitjos; solament el règim comunista ens transforma la vall de llàgrimes en un paradís codorniu. Heus aquí la síntesis de la novel·la, molt inferior en quant descriu l'organització d'un sistema a les seves campanyes *Icaria*, *Ciutat del Sol*, i altres, però molt superior en veritat aquestes, si se'ns permet la frase, estan escrites de bona fe.

Deixem, doncs, de banda el públic i fiquem-nos amb les autoritats.

No comprenem com en uns temps en que justament tota propaganda comunista a les masses obreres està prohibida, pels resultats perniciosos que tristament d'ella en toquem, és permesa aquesta tan descarada—i no gosem dir a la lum del dia—en un ambient tot confortable i aristocràtic, davant tal volta dels parents d'aquell fabricant que va morir víctima d'un empatx de la novel·la que ha servit d'argument per el film bombejat.

¿Quan a Madrid no s'ha permès la representació d'una obra teatral amb tendències sovietistes, que s'hauria desenrotllat segurament davant un públic de galeria, es pot acceptar que a Barcelona, focus del mal, a un *cine-bien* es faci l'apologia del mateix?

Si no prenguéssim un caient massa paradoxal ens atreviríem a fer aquestes dues afirmacions:

Primera: El cine té l'exclusiva per tota propaganda comunista.

Segona: El comunisme esdevindrà un privilegi de les classes anomenades burgeses.

Juli VILA ORTIZ.

**Aquest número ha
passat per la censura**

Som així...

En l'ampla via, el tràfec de camions, carros i tota mena de veïcles era el de costum; animat. A mà dreta, baixant, tocant a les cases i enfocant devés l'Estanc del xanflà, una cinquantena o més, d'homes de totes edats, però de condició humil tots ells i alguns humilíssima, feien la cua habitual dels dimecres, per a arreplegar les sospirades *paquetilles* i *cagettiles*. Això era prop de migdia, i molts d'aquells homes formaven guardia des de les set del matí.

Tot d'un plegat, es sentí el ning, ning, típic de la campaneta que assenyala el pas del Santíssim Viàtic. En efecte, de la part alta del carrer, baixava a trot curt una berlina de lloguer, dins de la qual el sacerdot duia el Copó amb l'adorable Sagrament; l'escolanet des del cupé anava fent sonar la campaneta: ning, ning...

Aquells pobres homes de la cua, es van girar instintivament. D'entre ells, un minyó jovenet, gairebé un noi, feu una semi-genuflexió vergonyant; dels altres cuers, tres o quatre portaren la mà a la gorra, aixecant-la vergonyosament una miqueta, i apressant-se a calar-se-la de nou; els restants, un vuitanta per cent almenys, restaren indiferents. L'esguard que, per un instant, havien girat per instint al passar el carruatge, pel ning, ning de la campaneta, el retornaren desseguit cap a l'Estanc, dins el qual hi havien les freturades racions del tabac de les seves amors!

Aquell Home qui, per tots i cada-ú d'ells era abscondit dins un Vas; aquell Déu qui venia del costat del llit, tal volta fètid, d'un moribond amb qui acabava de fer-se un sol, per a acompanyar-lo en el seu trànsit a l'altra vida, que tan propera tenim tots; aquell Home-Déu humilíssim i totpoderós, pobríssim i Senyor de tot i de tots; misericordiosíssim però infinitament just; aquella Hòstia, no merescué altres atencions als pobres homes de la cua.

Per a ells, els divins misteris no son rés; l'altra vida, que no és tal altra vida sinó una continuació del present viure, eternament canalitzat, no val la pena d'esmentar-la; el fet de la perdurabilitat de la Religió Catòlica, malgrat totes les guerres franques i encobertes; no obstant totes les defeccions, no té cap importància. Rés és rés; ço que interessa, ço que mereix el fastigós treball del no fer rés hores i més hores formant la cua del tabac, son aquelles *paquetilles* i aquelles *cagettiles* que fan esperar amb daler el dimecres de cada setmana!

Per malaurança nostra, som així; també, perquè som així, ens fa servir de joguina qualsevol ximple; però... som així.

VERAX.

Congrés dels sindicats cristians belgues

Després de la Gran Guerra, aquest Congrés que ara s'acaba de celebrar assenyala una nova empena d'aquella formidable organització, de la qual és ànima el P. Rutten.

Ni els anys, ni la guerra, ni la post-guerra —tan favorable als socialistes,—han rovellat gens aquesta arma de la sindicació cristiana, que en aquest Congrés s'ha presentat com si fos nova de trinca.

El «general blanc» ha sigut, com sempre, l'ànima del Congrés. El seu informe respecte

al lluminós tema: «*Substitució del lliberalisme per la economia organitzada*» fou notabilíssim, definitiu.

Tots els temes obreristes foren estudiats amb ver amor i competència.

El P. Rutten, l'últim dia, va fer un discurs meravellós afirmant, com conclusions dels Sindicats Cristians belgues, que'ls obrers han d'esser forts a força de paciència, no admitint de cap manera el règim individualista en el contracte del treball; que els obrers han d'esser competents, no perdonant medis per a capacitar-se en tots els ordres, i que els obrers han d'esser homes rectes i honrats, a fi de poder demanar tot el possible i amb raó.

D'ací d'allà

El triomf dels socialistes a les eleccions de diputats provincials ha estat espatarrant. N'han tret un de sencer, i cap d'esquerdat. Total, u.

I aquest, a Pontevedra, és gallegu.

A Vigo, en Largo Caballero, ha sigut obsequiat pels seus antics companys de causa, els comunistes, amb una ovació de xiulets, crits i soroll en començar un mitin de propaganda socialista.

No's pot queixar d'això en Largo Caballero. Va predicar vents, i ara recull... alguna que altra garrotada... moral. Per ara.

Volen que els conti un conte?

Doncs, bé; era una nació que tenia més deutes que pessetes, i el seu Govern determinà comprar un vaixell de transport pel servei de la seva flota, (que en feia ben pocs, per cert).

I ell que sí, compra a Anglaterra un vaixell a raó de 700 pesetes la tona, quan tot-hom la pagava a 200.

I heu's aquí que a l'enviar la tripulació a Londres per a fer-se càrrec del barco, s'adona que n'hi havia una pila de buits, amarrats, per manca de feina.

Y... «cuento contado, cuento acabado».

Si algú ara es recorda d'aquells cincens milions tirats al mar, no lluny de casa, per a construir una esquadra que encara està per fer... que ho deixi correr. Valdrà més.

Qué dirien que s'els ha ficat al cap als organitzadors del Congrés de la Tercera Internacional de Moscou?

Han resolt fer amidar—científicament inofaltava més!—els caps dels congressistes per veurer de quin mal cerebral pateixen.

Ara sols falta que els congressistes exigeixin la medicació del cap-gros de la closca del qual ha sortit tan gran idea.

Si s'hagués fixat amb els peus dels congressistes... compendriem la pensada.

Després de la desgàcia ocorreguda a l'expres d'Andalusia s'ha suspés el trametiment de correspondència en els trens de la mateixa categoria de Madrid a Barcelona, del que es dedueix que les cartes que trigaven 20 hores en arribar, hi estaran el doble o el triple.

Ja estem veient el negociet que se'ls prepara als polítics que tot el dia estan de ida y vuelta.

Ja ha aparegut el Decret reorganitzant el Cos de policia i ja han protestat alguns diputats perquè se l'equipara a la força armada. El ministre els ha tranquil·litat assegurant que es pot arribar en una agressió a l'autoritat a fer-li malbé l'uniforme sense caure l'agressor sota la jurisdicció militar.

Puix nosaltres discrepem del senyor Bugallal, perquè la veritat, la roba està cara,

i si algú agafa mania

an el Cos de Policia

i li estripa l'uniforme,

si el delictes no és enorme

i no se li posa fre...

si que el Cos quedarà bé.

Al diputat senyor Tejero, dels protestaris li sembla que de l'esmentat Decret s'en dedueix que es va a la reglamentació del joc, ell reclama que de primer es reformi el Codi Penal, on es puneix el joc, car tindria gràcia que es reglamentés el delictuós.

No seria aquest el primer cas.

Els ferroviaris francesos terroristes s'entretenen en aixecar els rails dels trens i provocar descarrilaments. Els diaris avançats criden i conjuren al govern perquè aitals ferres humanes siguin extirpades, olvidant-se que ells mateixos, aquesta premsa avançada, és la mare, o l'avia, al menys, d'aquestes ferres.

Cal tenir memoria.

I encara caldria més tenir penediment.

A la Cambra de diputats de Roma els fascistes (patriotes) s'han negat a que prengui seient en ella el diputat comunista Misanio, per desertor.

Per més que els peguen els altres diputats no volen cedir.

I ves, quina idea més exagerada tenen de la dignitat pública els *romanos caprichosos*!

S'ha declarat al nostre Parlament que durant la guerra europea als Estats Units agafava la policia els obrers espanyols amb llac i els duien contra sa voluntat al servei de les armes... i el nostre Ambaixador sense protestar.

Ara comprenem perquè en els discursos que es fan davant els representants diplomàtics dels països estrangers (sobre tot americans) ha prés ja caràcter de tòpic allò de «...hay que estrechar los lazos...»

NOTICIARI

La Setena Setmana Municipal sembla que tindrà molt d'èxit. L'«Escola de Funcionaris d'Administració local» treballa amb dalé i profit per aquest fi. Les noves que reb de tot Espanya son afalagadores.

—El Fiscal del Tribunal Suprem ha dirigit als fiscals d'Audiència, i aquests als fiscals municipals, una important Circular per a que siguin perseguits i castigats els crims de que parlen els articles 456, 549 i 596 del Còdic Penal, atenent, al fer això, a les protestes generals contra el tràfec asquerós que es fa de llibres, dibuixos i estampes pornogràfiques.

Ens sembla molt bé.

—Una R. O. d'Instrucció Pública dona disposicions per a que els Ajuntaments puguin formular les peticions a l'Estat a fi de que aquest els faciliti la construcció d'edificis destinats a Escoles públiques.

—La Banca Social de Previsió i Estímul de Catalunya està instal·lant les seves ofícines a la Granvia Layetana, 17; despatx, número 35 i 36. Quedaran obertes des del dia primer del vinent mes de juliol.

Aviat seran repartides les llibretes d'estalvi als nois i noies que feren la recaptada de la Festa Mutual celebrada novellament.

Totes les persones que obtingueren llibreta en aquesta festa, podran passar per la Banca i registrar-les, de deu a dotze i de cinc a set, tots els dies de treball.

—L'Escola de Funcionaris d'Administració local organitza per al vinent juliol—dies 4 al 9,—la Setena Setmana Municipal.

Els temes fonamentals d'aquesta Setmana son molt d'actualitat i de vera trascendència.

—S'activen els treballs de preparació per al Congrés Internacional Psico-tècnic, que's celebrarà a Barcelona, patrocinat pel «Institut d'Orientació Professional».

—El Concurs de Bebés, organitzat per la entitat «Lluita contra la Mortalitat Infantil», celebrarà l'acte de distribució de premis

al Turó-Park el dijous, dia 7 de juliol. Serà un acte força interessant. El Concurs tendeix a estimular les mares per a que's criïn llurs fills i els cuidin bé.

—El «Bazar del Obrero» és una simpàtica institució que fa molt de bé a les famílies obreres, sense gaire fressa. La festa que ha celebrat darrerament va ésser formosa de debó i prometedora de una fructuosa actuació.

—S'ha publicat la Memoria de la «Lliga contra la Pública Immoralitat», que dona molta llum respecte a l'estat de Barcelona en aquest afer capdal de la vida ciutadana.

—L'anomenada festa dels paletes, que a honor i gloria del seu Patró Sant Antoni celebra el ram de construcció a l'església de Sant Agustí tots els anys, va ésser enguany una festassa. El grandió temple es veigé atapat de treballadors, des dels més enlairats als més humils de la colla.

—El ban, fixat als llocs de costum, que anuncia la constitució dels retirs obrers obligatoris, de que parlavem en el darrer número de CATALUNYA SOCIAL, crida fortament l'atenció dels obrers que el llegeixen amb veritable dalé.

Aques règim començarà a regir el dia 24 del proper mes de juliol.

—El Congrés Superior d'Emigració prevé a quants desitgen emigrar a la illa de Cuba que la situació d'aquella República és poc fagaguera i que son molts els obrers espanyols que treballaven allí, i ara demanen per tornar perquè pateixen fam.

No més amb que la quarta part dels habitants de Barcelona donessin deu céntims setmanals per a l'Hospital de la Santa Creu, podria sostenir-se aquest i acomplir la seva missió sense penúria.

INDUSTRIA MARCA CATALANA DEPOSITADA

GRAN CERERIA DE ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

BLANQUEO de Ceras en grande escala
FABRICA de BUJIAS Estéaricas y transparentes
NUEVO SISTEMA AL VAPOR
PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Diplomas de honor
2 Grandes premios

GRAN CERERIA

ESPECIALIDAD en cirios, blandones, chas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería. elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en **CERAS PURAS DE ABEJAS** para el CULTO CATOLICO y con buenas mezclas de varias clases y precios. Sin humo, olor ni carbón.

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla. **CERAS AMARILLAS** de todas procedencias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc. etc.

FABRICA de BUJIAS Estéaricas y transparentes, blandones y colores de todas clases y varios precios. blandones estéaricos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.

Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÁ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinares y cirugía

Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27, 2.ª
Entrada: ALSINA.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors, propietaris, pagesos, i Sindicats Agraris, es l'obra del

P. CHALBAUD, S. J.

Sindicatos y Cajas Rurales

4.ª edició aumentada

Per demandes dirigir-se a

« **ACCIÓN POPULAR** »

Baix St. Pere, 1, 3 i 5

BARCELONA

ACABA DE SORTIR

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLEMENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A

« **ACCIÓN POPULAR** »

PREU: 7 PESSETES

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

3041

(146.71)

Cot.

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

ES LA

UNA

MELLOR

VEGADA

MARCA

“LA LECHERA

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 6, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanailla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Dep. La Horeiga de Oro "Calle Nueva de S. Francisco, 27, Barcelona"

FRANQUEO CONCERTADO